Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2026/901

11.2.2026

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της λειτουργικής δυνατότητας των δηλώσεων για παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1083 (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης)

(C/2026/901)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης [κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 ([1]), στο εξής: EMFA] προβλέπει στο άρθρο 18 ένα σύνολο διασφαλίσεων για τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης. Οι διασφαλίσεις αυτές αφορούν τον έλεγχο του περιεχομένου των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης από παρόχους πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών (στο εξής: πάροχοι VLOP) ([2]), όταν ο εν λόγω έλεγχος βασίζεται στους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις των παρόχων VLOP. Για να επωφεληθούν οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης από τις εν λόγω διασφαλίσεις πρέπει να δηλώνουν ότι πληρούν ορισμένα στοιχεία, όπως απαριθμούνται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ζ) του EMFA. Για να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία, το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA απαιτεί από τους παρόχους VLOP να δημιουργήσουν μια λειτουργική δυνατότητα που θα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να υποβάλλουν την εν λόγω δήλωση.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 9 του EMFA, η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής εφαρμογής της λειτουργικής δυνατότητας που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1. Στην αιτιολογική σκέψη 53 του EMFA αναφέρεται επίσης ότι οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων πιθανής κατάχρησης της εν λόγω λειτουργικής δυνατότητας, ιδίως από παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης που εμπλέκονται συστηματικά σε παραπληροφόρηση, χειραγώγηση πληροφοριών και παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που ελέγχονται από ορισμένες τρίτες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που πρόκειται να αναπτυχθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Υπηρεσιών Μέσων Ενημέρωσης σχετικά με τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης από χώρες εκτός της Ένωσης. Διευκρινίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να περιλαμβάνουν ρυθμίσεις που σχετίζονται με τη συμμετοχή αναγνωρισμένων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών ελέγχου γεγονότων, στην επανεξέταση των δηλώσεων ή τη διαβούλευση με εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή φορείς ή φορείς συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης. Για παράδειγμα, η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε να συνεπάγεται τη δυνατότητα των εν λόγω οργανισμών να επισημαίνουν στους παρόχους VLOP τυχόν ζητήματα που αφορούν τη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης με τα σχετικά στοιχεία της δήλωσης.

3. Στόχος των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών είναι η διευκόλυνση της εφαρμογής των κανόνων μέσω του καθορισμού των βασικών χαρακτηριστικών σχεδιασμού και λειτουργίας που θα πρέπει να διαθέτει η λειτουργική δυνατότητα των δηλώσεων. Με τη συμβολή των εν λόγω χαρακτηριστικών θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η λειτουργική δυνατότητα των δηλώσεων εντοπίζεται εύκολα, είναι εύχρηστη και εύκολα προσβάσιμη για τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, ενώ παράλληλα προσφέρεται στους παρόχους VLOP η ευελιξία που χρειάζονται για να προσαρμόσουν τα χαρακτηριστικά στις ιδιαιτερότητες των υπηρεσιών και των επιχειρηματικών μοντέλων τους.

4. Κατά την κατάρτιση των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή διεξήγαγε στοχευμένη διαβούλευση στην οποία συμμετείχαν σχετικοί συμφεροντούχοι, μεταξύ άλλων εκπρόσωποι των παρόχων VLOP, πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οργανισμοί ελέγχου γεγονότων καθώς και ρυθμιστικές αρχές.

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αντικατοπτρίζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται η Επιτροπή το άρθρο 18 του EMFA. Μόνον το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να παρέχει τελική και αυθεντική ερμηνεία του δικαίου της ΕΕ.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) (ΕΕ L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

([2]) Επιγραμμικές πλατφόρμες με μέσο όρο τουλάχιστον 45 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες μηνιαίως στην ΕΕ, όπως ορίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).

6. Στην ενότητα 2 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής και ο σκοπός τους. Στην ενότητα 3 καθορίζονται τα ελάχιστα γενικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διαθέτει η λειτουργική δυνατότητα των δηλώσεων κατά την άποψη της Επιτροπής. Στην ενότητα 4 παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με τα στοιχεία που πρέπει να δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ζ) του EMFA, τα οποία θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμα τόσο για τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης όσο και για τους παρόχους VLOP κατά την υποβολή της δήλωσης. Στην ενότητα 5 η Επιτροπή περιγράφει λεπτομερώς άλλες πτυχές που σχετίζονται με την εξέταση των δηλώσεων. Στην ενότητα 6 καθορίζονται ρυθμίσεις ώστε οι πάροχοι VLOP να ζητούν τη γνώμη των ρυθμιστικών αρχών ή φορέων ή των μηχανισμών συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης όταν έχουν «εύλογες αμφιβολίες» σχετικά με την τήρηση του άρθρου 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του EMFA από τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης. Στην ενότητα 7 παρατίθενται οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τις γενικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών ελέγχου γεγονότων, στην επανεξέταση των δηλώσεων.

2. **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ**

7. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA, οι πάροχοι VLOP υποχρεούνται να θέτουν τη λειτουργική δυνατότητα των δηλώσεων στη διάθεση των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης που είναι αποδέκτες των υπηρεσιών τους. Στην αιτιολογική σκέψη 53 του EMFA διευκρινίζεται περαιτέρω ότι οι πάροχοι VLOP που θα πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή τη λειτουργική δυνατότητα των δηλώσεων είναι αυτοί που παρέχουν πρόσβαση σε περιεχόμενο μέσων ενημέρωσης.

8. Προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι αποδέκτες και το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα στοιχεία του ορισμού της «υπηρεσίας μέσων ενημέρωσης» που περιλαμβάνεται στον EMFA. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 1) του EMFA, ως «υπηρεσία μέσων ενημέρωσης» νοείται η υπηρεσία κατά την οποία ο κύριος σκοπός της υπηρεσίας ή ενός διαχωρίσιμου τμήματός της συνίσταται στην παροχή προγραμμάτων ή εκδόσεων Τύπου, υπό τη συντακτική ευθύνη παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, στο ευρύ κοινό, με οποιοδήποτε μέσο, με σκοπό την ενημέρωση, την ψυχαγωγία ή την εκπαίδευση. Το άρθρο 2 σημείο 1) του EMFA θα πρέπει επίσης να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με τον ορισμό του «παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης» που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2 σημείο 2), το οποίο ορίζει ότι ο εν λόγω πάροχος θα πρέπει να νοείται ως «φυσικό ή νομικό πρόσωπο του οποίου η επαγγελματική δραστηριότητα είναι η παροχή υπηρεσίας μέσων ενημέρωσης...». Επιπλέον, στην αιτιολογική σκέψη 9 του EMFA επισημαίνεται ο επαγγελματικός χαρακτήρας της δραστηριότητας ως καθοριστικός παράγοντας που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό των νομικών ή φυσικών προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης. Στην αιτιολογική σκέψη 9 του EMFA αναγνωρίζεται επίσης ότι η λειτουργία των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά μπορεί να λάβει διάφορες μορφές και αναφέρεται ότι ο ορισμός του παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης θα πρέπει να θεωρείται ότι καλύπτει ευρύ φάσμα επαγγελματιών παραγόντων μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των αυτοτελώς απασχολουμένων.

9. Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 50 του EMFA, στόχος του άρθρου 18 του κανονισμού είναι η προάσπιση της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης στο ψηφιακό περιβάλλον μέσω ελαχιστοποίησης του αντικτύπου των αποφάσεων ελέγχου του περιεχομένου στη συντακτική ακεραιότητα των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και στην κυκλοφορία πληροφοριών που είναι αξιόπιστες και παράγονται σύμφωνα με συντακτικά και επαγγελματικά πρότυπα. Σκοπός του άρθρου 18 του EMFA είναι η προστασία των επαγγελματικών δημοσιογραφικών δραστηριοτήτων των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης που έχουν συντακτική ευθύνη επί των δικών τους προγραμμάτων ή εκδόσεων Τύπου, με τα οποία καλύπτουν ιδίως θέματα δημόσιου συμφέροντος, κοινωνικά ζητήματα ή πολιτιστικά φαινόμενα που συμβάλλουν τελικά στην ανάπτυξη δημόσιου και δημοκρατικού διαλόγου ([3]).

10. Συνεπώς, η απαίτηση για την εφαρμογή της λειτουργικής δυνατότητας σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA θα πρέπει, σε ευθυγράμμιση με την αιτιολογική σκέψη 53 του EMFA, να καλύπτει τους παρόχους VLOP που παρέχουν πρόσβαση σε περιεχόμενο μέσων ενημέρωσης, πιο συγκεκριμένα αυτούς που αποθηκεύουν και διαδίδουν στο κοινό πληροφορίες που περιλαμβάνουν προγράμματα ή εκδόσεις Τύπου που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης σύμφωνα με τα συντακτικά και επαγγελματικά πρότυπα, εφόσον θα ήταν δυσανάλογο ή άνευ αντικειμένου ως προς τον σκοπό της διάταξης να καλύπτονται άλλοι πάροχοι VLOP, όπως διαδικτυακές αγορές ή πλατφόρμες που παρέχουν περιεχόμενο για ενηλίκους.

([3]) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν θα πρέπει να θίγουν τους εφαρμοστέους κανόνες για το περιεχόμενο που παρέχεται από παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, το οποίο μπορεί να συνιστά διαφήμιση, μεταξύ άλλων και πολιτική διαφημιστική προβολή, ή εμπορική επικοινωνία, όπως ορίζεται σε άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ, όπως στην πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, στην οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1), και στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2024, σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής (ΕΕ L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj).

3. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

11. Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να καθοριστούν κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή της λειτουργικής δυνατότητας των δηλώσεων. Στόχος είναι να διασφαλιστεί, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, ότι η λειτουργική δυνατότητα εφαρμόζεται με συνεπή και αποτελεσματικό τρόπο από τους παρόχους VLOP, με την επιφύλαξη των διαφορετικών επιχειρηματικών μοντέλων και των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε παρόχου.

12. Η λειτουργική δυνατότητα που υποχρεούνται να δημιουργήσουν οι πάροχοι VLOP σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA αποτελεί βασική προϋπόθεση προκειμένου οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να επωφεληθούν από τις διασφαλίσεις έναντι αδικαιολόγητων αποφάσεων ελέγχου που αφορούν περιεχόμενο το οποίο θεωρείται ότι δεν συνάδει με τους όρους και τις προϋποθέσεις των παρόχων VLOP.

13. Η λειτουργική δυνατότητα θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υποδομής των παρόχων VLOP. Θα πρέπει να αποτελεί ειδικό και εμφανές χαρακτηριστικό στη διεπαφή τους, ώστε οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να μπορούν εύκολα να την εντοπίζουν και να έχουν πρόσβαση σε αυτή, για παράδειγμα μέσω των λογαριασμών τους στην πλατφόρμα.

14. Η λειτουργική δυνατότητα θα πρέπει να σχεδιαστεί ως τυποποιημένο ερωτηματολόγιο και να είναι διαθέσιμο σε όλες τις επίσημες γλώσσες κάθε κράτους μέλους στο οποίο οι πάροχοι VLOP παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Ειδικότερα, το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να αποτελείται από εκ των προτέρων καταρτισμένο κατάλογο τετραγωνιδίων επιλογής που μπορούν να συμπληρώσουν οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης για να δηλώσουν ότι πληρούν τα ειδικά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε) του EMFA. Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στους παρόχους υπηρεσιών να παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία στ) και ζ), για παράδειγμα μέσω πεδίου εισαγωγής ή τμήματος για επισύναψη αρχείων.

15. Οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργική δυνατότητα περιλαμβάνει ένα χαρακτηριστικό που επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να δηλώνουν όλους τους λογαριασμούς που διαχειρίζονται σε μια συγκεκριμένη πλατφόρμα με μία μόνο υποβολή. Μ' αυτόν τον τρόπο η υποβολή δηλώσεων θα καταστεί λιγότερο επαχθής για τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης που διαχειρίζονται πολλούς λογαριασμούς σε μια συγκεκριμένη πλατφόρμα, καθώς δεν θα υποχρεούνται να υποβάλουν χωριστές και μεμονωμένες δηλώσεις για κάθε υφιστάμενο λογαριασμό που διαχειρίζονται.

16. Προκειμένου να αποφευχθεί η υποβολή δηλώσεων που συμπληρώνονται αυτοματοποιημένα από μποτ ή άλλο αυτοματοποιημένο λογισμικό, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργική δυνατότητα περιλαμβάνει ένα χαρακτηριστικό που επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να αναγράφουν την ημερομηνία και να υπογράφουν ηλεκτρονικά τη δήλωσή τους, καθώς και να εξακριβώνουν τη γνησιότητά της και να την επαληθεύουν μέσω της πλήρως αυτοματοποιημένης δημόσιας δοκιμής Turing για τη διάκριση υπολογιστών από ανθρώπους (CAPTCHA) ή με τη χρήση συναφών πρωτοκόλλων που έχουν σχεδιαστεί για τη διάκριση μεταξύ ανθρώπων-χρηστών και αυτοματοποιημένου λογισμικού.

17. Η λειτουργική δυνατότητα θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει ένα προαιρετικό χαρακτηριστικό που θα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να αναφορτώνουν κάθε πληροφορία σχετική με την πλήρωση των στοιχείων που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA και τις οποίες θεωρούν σημαντικές για την τεκμηρίωση των δηλώσεών τους. Στο πλαίσιο αυτό, οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναφέρουν αν οι εν λόγω περαιτέρω συνοδευτικές πληροφορίες θα μπορούσαν να δημοσιοποιηθούν. Σε κάθε περίπτωση, η δυνατότητα χρήσης αυτού του προαιρετικού χαρακτηριστικού για την παροχή περαιτέρω συνοδευτικών πληροφοριών θα πρέπει να εξακολουθεί να υπόκειται αυστηρά στην αποκλειστική διακριτική ευχέρεια των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης. Συνεπώς, η μη ύπαρξη πρόσθετων δικαιολογητικών εγγράφων δεν θα πρέπει να καθιστά τη δήλωση ελλιπή ή να συνιστά λόγο για την απόρριψή της.

18. Η λειτουργική δυνατότητα που διαχειρίζονται οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να επιτρέπει την αποστολή αυτοματοποιημένου μηνύματος στον ενδιαφερόμενο πάροχο υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης με το οποίο επιβεβαιώνεται η παραλαβή της δήλωσης μόλις αυτή υποβληθεί. Το εν λόγω μήνυμα θα πρέπει επίσης να περιέχει τα στοιχεία επικοινωνίας του παρόχου VLOP, συμπεριλαμβανομένης της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την οποία μπορεί να χρησιμοποιεί ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης για άμεση και ταχεία επικοινωνία, όπως απαιτείται από το άρθρο 18 παράγραφος 3 του EMFA.

19. Οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν και να διαχειρίζονται την κατάσταση των δηλώσεών τους μέσω των λογαριασμών τους στην πλατφόρμα, καθώς και να επικαιροποιούν, να τροποποιούν και να ανακαλούν τις δηλώσεις τους ανά πάσα στιγμή. Η επικαιροποίηση ή η τροποποίηση δήλωσης που έχει ήδη γίνει δεκτή δεν θα πρέπει να είναι περισσότερο επαχθής από ό,τι η υποβολή της αρχικής δήλωσης ούτε θα πρέπει να απαιτείται νέα υποβολή.

20. Οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να δημοσιοποιούν τις δηλώσεις που λαμβάνουν σε εύκολα προσβάσιμο και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει για τυχόν περαιτέρω συνοδευτικές πληροφορίες όπως αναφέρεται ανωτέρω στο σημείο 17, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 18 παράγραφος 2 του EMFA.

21. Για λόγους ενημέρωσης σχετικά με τη λειτουργική δυνατότητα των δηλώσεων και τη διευκόλυνση της χρήσης της, η Επιτροπή ενθαρρύνει τους παρόχους VLOP να την προωθούν ενεργά στους αποδέκτες των υπηρεσιών τους. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με τη συμπερίληψη της λειτουργικής δυνατότητα στους όρους και τις προϋποθέσεις των εν λόγω παρόχων, καθώς και με την παροχή γενικής επεξήγησης του τρόπου υποβολής δηλώσεων μόλις τεθεί σε εφαρμογή η λειτουργική δυνατότητα ή με τη δημιουργία ειδικού σημείου επαφής για τον συγκεκριμένο σκοπό.

4. **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**

22. Στις επιμέρους ενότητες που ακολουθούν παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τα επιμέρους στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ζ) και τα οποία θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε δήλωση που υποβάλλει ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης.

4.1. **Στοιχεία σχετικά με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και στ)**

23. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και στ) του EMFA, η λειτουργική δυνατότητα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να δηλώνουν ότι είναι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και ότι συμμορφώνονται με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του EMFA, καθώς και να παρέχουν την επίσημη επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας τους, συμπεριλαμβανομένης διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η οποία θα πρέπει κατά προτίμηση να είναι ειδική ηλεκτρονική θυρίδα που θα παρέχει δυνατότητα σταθερού δίαυλου επικοινωνίας, την οποία μπορεί να χρησιμοποιεί ο πάροχος VLOP για να επικοινωνεί μαζί τους γρήγορα και άμεσα.

24. Οι πάροχοι VLOP, για να εξετάζουν τις δηλώσεις και να ταυτοποιούν ευκολότερα τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, μπορούν να συμβουλεύονται βάσεις δεδομένων που είναι δημόσια διαθέσιμες σε επίπεδο ΕΕ ή σε εθνικό επίπεδο για επικαιροποιημένες και πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους. Στις εν λόγω βάσεις δεδομένων περιλαμβάνονται το Euromedia Ownership Monitor (Παρατηρητήριο Euromedia για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης) ([4]) και οι εθνικές βάσεις δεδομένων για την ιδιοκτησία των μέσων ενημέρωσης, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του EMFA. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Υπηρεσιών Μέσων Ενημέρωσης (στο εξής: συμβούλιο) μπορεί να διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των παρόχων VLOP και των αντίστοιχων εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για τις εθνικές βάσεις δεδομένων.

25. Οι πάροχοι VLOP μπορούν επίσης να συμβουλεύονται τη βάση δεδομένων MAVISE ([5]), μια κεντρική βάση δεδομένων ελεύθερης πρόσβασης την οποία διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του Οπτικοακουστικού Τομέα. Η βάση δεδομένων MAVISE παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη χώρα στη δικαιοδοσία της οποίας υπάγονται οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που βρίσκονται στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σύμφωνα με την οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

26. Εν προκειμένω, στο πλαίσιο του προαιρετικού χαρακτηριστικού που περιγράφεται ανωτέρω στο σημείο 17, οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης μπορούν να περιλάβουν απευθείας σύνδεσμο προς τις βάσεις δεδομένων που αναφέρονται παραπάνω στα σημεία 24 και 25, καθώς και προς τον ιστότοπο που περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του EMFA.

4.2. **Στοιχεία σχετικά με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ)**

27. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του EMFA, η λειτουργική δυνατότητα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να δηλώνουν ότι είναι συντακτικά ανεξάρτητοι από κράτη μέλη, πολιτικά κόμματα, τρίτες χώρες και οντότητες που ελέγχονται ή χρηματοδοτούνται από τρίτες χώρες.

([4]) EurOMo (Euromedia Ownership Monitor).
([5]) Βάση δεδομένων MAVISE.

28. Στο πλαίσιο του προαιρετικού χαρακτηριστικού που περιγράφεται στο σημείο 17 ανωτέρω, οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης θα μπορούσαν να αναφορτώνουν σχετικές πληροφορίες, όπως τα εσωτερικά μέτρα, οι πολιτικές ή οι διαδικασίες τα οποία έχουν θεσπίσει για την προάσπιση και την προώθηση της συντακτικής ανεξαρτησίας τους. Για τον σκοπό αυτόν, οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης μπορούν να βασιστούν στη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις εσωτερικές διασφαλίσεις για τη συντακτική ανεξαρτησία και τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στον τομέα των μέσων ενημέρωσης, η οποία περιλαμβάνει μη εξαντλητικό και μη σωρευτικό κατάλογο προαιρετικών μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας των συντακτικών αποφάσεων ([6]).

29. Επίσης, το προαιρετικό χαρακτηριστικό που περιγράφεται στο σημείο 17 ανωτέρω μπορεί να παράσχει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης τη δυνατότητα να δηλώσουν ότι δεν υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα που επιβάλλονται επί του παρόντος από την Ευρωπαϊκή Ένωση επειδή, μεταξύ άλλων, δεν διαθέτουν συντακτική ανεξαρτησία ([7]).

4.3. **Στοιχεία σχετικά με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία δ) και ζ)**

30. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του EMFA, η λειτουργική δυνατότητα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να δηλώνουν i) ότι υπόκεινται σε κανονιστικές απαιτήσεις για την άσκηση της συντακτικής ευθύνης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και σε εποπτεία από αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα ή ii) ότι προσχωρούν σε μηχανισμό συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης που διέπει τα συντακτικά πρότυπα και ο οποίος αναγνωρίζεται ευρέως και γίνεται αποδεκτός στον σχετικό τομέα των μέσων ενημέρωσης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.

31. Η δήλωση των ανωτέρω στοιχείων είναι εναλλακτική και όχι σωρευτική. Ως εκ τούτου, ένας πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης που δηλώνει ότι υπόκειται σε κανονιστικές απαιτήσεις για την άσκηση συντακτικής ευθύνης και σε εποπτεία από αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα δεν χρειάζεται να δηλώσει επιπλέον ότι προσχωρεί σε μηχανισμό συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης που διέπει τα συντακτικά πρότυπα ο οποίος είναι ευρέως αναγνωρισμένος και γίνεται αποδεκτός στον σχετικό τομέα των μέσων ενημέρωσης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και αντιστρόφως.

32. Στο πλαίσιο του προαιρετικού χαρακτηριστικού που περιγράφεται στο σημείο 17 ανωτέρω, οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης μπορούν να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσής τους σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) ([8]). Οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης ενθαρρύνονται επίσης να αναφορτώνουν συνοδευτικές πληροφορίες σχετικά με τον μηχανισμό συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης που διέπει τα συντακτικά πρότυπα τα οποία τηρούν ([9]).

33. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το επίπεδο ανάπτυξης μηχανισμών συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης μπορεί να διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών. Εν προκειμένω, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι το συμβούλιο, στο πλαίσιο του γενικού καθήκοντός του για την προώθηση της συνεπούς και αποτελεσματικής εφαρμογής του EMFA, θα μπορούσε να ενισχύσει και να διευκολύνει την ανάπτυξη αποτελεσματικών, συνεκτικών και συντονισμένων εθνικών πρωτοβουλιών συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του διαρθρωμένου διαλόγου βάσει του άρθρου 19 του EMFA.

34. Για τους σκοπούς του άρθρου 18 του EMFA, οι μηχανισμοί συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης προβλέπεται να διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των συντακτικών προτύπων, με πλήρη ανεξαρτησία από κρατικά, πολιτικά και εμπορικά συμφέροντα, και να ασκούν τις δραστηριότητές τους με διαφάνεια, ενώ συχνά τους ανατίθεται η εποπτεία της συμμόρφωσης σύμφωνα με τα σχετικά δεοντολογικά και επαγγελματικά πρότυπα.

35. Παραδείγματα τέτοιου είδους μηχανισμών συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης είναι τα εθνικά συμβούλια μέσων ενημέρωσης και Τύπου, καθώς και οι επαγγελματικοί σύλλογοι ή ενώσεις που εποπτεύουν το δημοσιογραφικό επάγγελμα και διέπουν τα συντακτικά πρότυπα.

([6]) Σύσταση (ΕΕ) 2022/1634 της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με εσωτερικές διασφαλίσεις για τη συντακτική ανεξαρτησία και τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στον τομέα των μέσων ενημέρωσης (ΕΕ L 245 της 22.9.2022, σ. 56).

([7]) Επικαιροποιημένος κατάλογος των περιοριστικών μέτρων που επιβάλλονται επί του παρόντος από την Ευρωπαϊκή Ένωση διατίθεται στον ακόλουθο ιστότοπο: https://data.europa.eu/apps/eusanctionstracker/.

([8]) Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν πιστοποιητικά ή σχετικά έγγραφα από τον Τύπο, τα μέσα ενημέρωσης ή το συμβούλιο δεοντολογίας που έχει συσταθεί σε ένα από τα κράτη μέλη ή η αναγραφή του συνδέσμου προς τον ιστότοπο του εν λόγω συμβουλίου.

([9]) Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του εν λόγω μηχανισμού για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα πρότυπά του ή οι διαδικασίες για την επίλυση και την παρακολούθηση καταγγελιών περί μη συμμόρφωσης.

36. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ζ) του EMFA, η λειτουργική δυνατότητα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να παρέχουν τα στοιχεία επικοινωνίας, μεταξύ άλλων ονόματα, διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αριθμούς τηλεφώνου, των σχετικών σημείων επαφής των αντίστοιχων εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή φορέων ή εκπροσώπων των μηχανισμών συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του EMFA. Στο πλαίσιο αυτό, το συμβούλιο ενθαρρύνεται να συνδράμει τους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και τους παρόχους VLOP με την παροχή επικαιροποιημένου καταλόγου των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή φορέων και τη συλλογή πληροφοριών όσον αφορά τους σχετικούς μηχανισμούς συρρύθμισης και αυτορρύθμισης που λειτουργούν στα κράτη μέλη.

4.4. **Στοιχεία σχετικά με την προϋπόθεση του άρθρου 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε)**

37. Οι κατωτέρω οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής του άρθρου 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του EMFA παρέχονται με την επιφύλαξη του άρθρου 50 του κανονισμού για την τεχνητή νοημοσύνη [κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689] και τυχόν κατευθυντήριων γραμμών ή κωδίκων πρακτικής που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 7 και το άρθρο 96 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του εν λόγω κανονισμού ([10]).

38. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του EMFA, η λειτουργική δυνατότητα επιτρέπει στους παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να δηλώνουν ότι δεν παρέχουν περιεχόμενο που παράγεται από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης χωρίς να το υποβάλλουν σε επανεξέταση από άνθρωπο ή συντακτικό έλεγχο.

39. Στο πλαίσιο του προαιρετικού χαρακτηριστικού που περιγράφεται στο σημείο 17 ανωτέρω, οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης θα μπορούσαν να κοινοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές τους όσον αφορά την επανεξέταση από άνθρωπο ή τον συντακτικό έλεγχο του περιεχομένου που παράγεται από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης.

40. Για παράδειγμα, οι εν λόγω πληροφορίες θα μπορούσαν να σχετίζονται με συγκεκριμένες λειτουργίες ή ρόλους εντός της οργάνωσης ενός παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης στον οποίον έχει ανατεθεί ο συντακτικός έλεγχος περιεχομένου που παράγεται από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης ή έχει αναλάβει τη συντακτική ευθύνη για το εν λόγω περιεχόμενο.

41. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η προστασία που παρέχεται με το άρθρο 18 του EMFA όσον αφορά τον έλεγχο περιεχομένου από παρόχους VLOP ο οποίος έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της παροχής των οικείων επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης σε σχέση με περιεχόμενο που παρέχεται από πάροχο υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, επεκτείνεται στο σύνολο του περιεχομένου που παρέχεται από παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, υπό την προϋπόθεση ότι οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης υποβάλλουν το εν λόγω περιεχόμενο σε επανεξέταση από άνθρωπο ή σε συντακτικό έλεγχο, όπως αναφέρουν στις δηλώσεις τους.

5. **ΆΛΛΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ**

42. Προκειμένου να διασφαλιστεί η εξέταση των δηλώσεων που υποβάλλονται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, όπως απαιτείται από το άρθρο 18 παράγραφος 3 τελευταία περίοδος του EMFA, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να επεξεργάζονται τις δηλώσεις μεμονωμένα και σε συνεχή βάση, όπως αυτές παραλαμβάνονται. Ειδικότερα, δεν θα πρέπει να περιορίζουν την υποβολή και την επεξεργασία των δηλώσεων σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους.

43. Η απόφαση περί αποδοχής, απόρριψης ή ακύρωσης μιας δήλωσης θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά στα στοιχεία που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA. Η απόφαση περί αποδοχής, απόρριψης ή ακύρωσης μιας δήλωσης δεν θα πρέπει να βασίζεται στο αν το περιεχόμενο του παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης είναι ή δεν είναι συμβατό με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόχου VLOP.

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (ΕΕ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

44. Οι πάροχοι VLOP μπορούν να ακυρώσουν δήλωση που έχει γίνει δεκτή προηγουμένως μόνον εάν ο ενδιαφερόμενος πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης δεν πληροί πλέον ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που έχουν δηλωθεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε) του EMFA.

45. Προκειμένου να διευκολυνθεί ο εντοπισμός πιθανών ζητημάτων συμμόρφωσης όσον αφορά τις δηλώσεις, η μη πλήρωση ενός ή περισσότερων στοιχείων από πάροχο υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης τα οποία δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA μπορεί να κοινοποιείται στους παρόχους VLOP από την αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα ή μέσω του μηχανισμού συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης. Μπορεί επίσης να επισημαίνεται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών ελέγχου γεγονότων, όπως αυτοί που αναφέρονται στο σημείο 57, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 53 του EMFA.

46. Όταν η μη πλήρωση ενός ή περισσότερων από τα στοιχεία που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA επισημαίνεται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών ελέγχου γεγονότων, όπως αυτοί που αναφέρονται στο σημείο 57, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να ζητούν επιβεβαίωση επί του θέματος από την αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα ή από τον σχετικό μηχανισμό συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης.

47. Στο πλαίσιο αυτό, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα σημείου επαφής με άνθρωπο για την ανταλλαγή πληροφοριών με παρόχους υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, καθώς και με τις αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή φορείς ή τους σχετικούς μηχανισμούς συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης και με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών ελέγχου γεγονότων, όπως αυτοί που αναφέρονται στο σημείο 57.

48. Εάν μια δήλωση απορριφθεί ή ακυρωθεί, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να ενημερώνουν τον ενδιαφερόμενο πάροχο υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης για την απόφασή τους χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Κατά την ενημέρωση του ενδιαφερόμενου παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να αναφέρουν τους λόγους απόρριψης ή ακύρωσης της δήλωσης, καθώς και τα μέσα έννομης προστασίας που έχουν στη διάθεσή τους οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 7 του EMFA.

6. **ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ Η ΦΟΡΕΙΣ Η ΜΕ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΥΡΡΥΘΜΙΣΗΣ Η ΑΥΤΟΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΥΛΟΓΩΝ ΑΜΦΙΒΟΛΙΩΝ**

49. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 τελευταίο εδάφιο του EMFA, όταν υπάρχουν εύλογες αμφιβολίες ως προς το αν ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης συμμορφώνεται με όσα δήλωσε σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του EMFA, πιο συγκεκριμένα ότι υπόκειται σε κανονιστικές απαιτήσεις για την άσκηση συντακτικής ευθύνης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και σε εποπτεία από αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα ή ότι προσχωρεί σε μηχανισμό συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης που διέπει τα συντακτικά πρότυπα και ο οποίος αναγνωρίζεται ευρέως και γίνεται αποδεκτός στον σχετικό τομέα των μέσων ενημέρωσης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να ζητούν επιβεβαίωση επί του θέματος από τη σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα ή τον σχετικό μηχανισμό συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης.

50. Στην αιτιολογική σκέψη 53 του EMFA διευκρινίζεται ότι η επικοινωνία με την εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα ή τον μηχανισμό συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης επιτρέπει στον πάροχο VLOP να επιβεβαιώσει αν ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης υπόκειται σε κανονιστικές απαιτήσεις ή αν προσχωρεί σε μηχανισμούς συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης. Στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη αναφέρεται ότι, κατά περίπτωση, οι πάροχοι VLOP θα μπορούσαν να βασίζονται στις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την τήρηση των σχετικών απαιτήσεων και την προσχώρηση σε μηχανισμούς, όπως τα πρότυπα που έχει αναπτύξει ο κλάδος ή άλλοι σχετικοί κώδικες δεοντολογίας.

51. Στο πλαίσιο αυτό, θα προκύψουν «εύλογες αμφιβολίες» αν οι πάροχοι VLOP δεν μπορούν να εξακριβώσουν βάσει των πληροφοριών που υποβάλλει ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης στη δήλωσή του αν ο εν λόγω πάροχος υπόκειται σε κανονιστικές απαιτήσεις ή τηρεί τις απαιτήσεις των μηχανισμών συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, όταν οι πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή σε συμβούλια Τύπου δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό ή όταν πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης δεν εμφανίζεται σε δημόσια διαθέσιμα μητρώα της αρμόδιας εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή φορέα που αναφέρεται στη δήλωση.

52. Εάν ζητηθεί η γνώμη αρμόδιας εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή φορέα σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 τελευταίο εδάφιο του EMFA, η εν λόγω ρυθμιστική αρχή ή φορέας θα πρέπει να επιβεβαιώσει αν ο οικείος πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης υπόκειται σε κανονιστικές απαιτήσεις για την άσκηση της συντακτικής ευθύνης και αν υπόκειται στην εποπτεία τους. Για τους σκοπούς της εν λόγω επιβεβαίωσης, η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέας θα μπορούσε να λαμβάνει υπόψη: i) τους εθνικούς κανόνες που ισχύουν για τον πάροχο υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης· ii) τα κριτήρια βάσει των οποίων ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης εμπίπτει στη δικαιοδοσία και στο κανονιστικό πλαίσιο της ως άνω εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή φορέα· iii) τα διαθέσιμα εθνικά μητρώα ή καταλόγους στα οποία περιλαμβάνεται ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης· και iv) τις σχετικές διατάξεις που καθορίζουν τις ρυθμιστικές εξουσίες που μπορεί να ασκεί επί του παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης.

53. Για τους σκοπούς της επιβεβαίωσης που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 τελευταίο εδάφιο του EMFA, ένας μηχανισμός συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης που αναγνωρίζεται ευρέως και γίνεται αποδεκτός στον τομέα των μέσων ενημέρωσης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη θα μπορούσε να λαμβάνει υπόψη πληροφορίες όσον αφορά την τήρηση των σχετικών συντακτικών προτύπων από τον πάροχο υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης.

54. Οι εν λόγω πληροφορίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν το αν ο πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης έχει προσχωρήσει στον μηχανισμό ή καλύπτεται από αυτόν ή αν υπάγεται σε κώδικες δεοντολογίας ή άλλες πράξεις που καθορίζουν τα εφαρμοστέα συντακτικά πρότυπα.

55. Όταν ένας πάροχος VLOP έχει ζητήσει τη γνώμη αρμόδιας εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή φορέα ή μηχανισμού συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης και έχει επιβεβαιώσει ότι ένας πάροχος υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης υπόκειται σε κανονιστικές απαιτήσεις ή τηρεί τις απαιτήσεις του μηχανισμού συρρύθμισης ή αυτορρύθμισης, η δήλωση θα πρέπει να γίνεται αμέσως δεκτή, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται και όλα τα άλλα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA.

7. **ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ**

56. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι οργανισμοί ελέγχου γεγονότων μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό. Μπορούν να συμβάλουν στην αξιολόγηση και την επαλήθευση του επιγραμμικού περιεχομένου και να διασφαλίσουν ότι το κοινό έχει πρόσβαση σε ακριβείς, αξιόπιστες και έγκυρες πληροφορίες.

57. Σε ευθυγράμμιση με την αιτιολογική σκέψη 53 του EMFA, η Επιτροπή, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος πιθανής κατάχρησης της λειτουργικής δυνατότητας, ενθαρρύνει τους παρόχους VLOP να συνεργάζονται με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που διαθέτουν σχετική εμπειρογνωσία και γνώσεις στον τομέα των μέσων ενημέρωσης, καθώς και να τηρούν τη μεθοδολογία, τη δεοντολογία και τα πρότυπα διαφάνειας. Οι εν λόγω οργανισμοί θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν: i) οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο ΕΕ ή σε εθνικό επίπεδο στον τομέα της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης· ii) οργανισμούς γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης· και iii) οργανισμούς ελέγχου γεγονότων, όπως αυτοί που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ψηφιακών Μέσων (EDMO) ([11]) ή στο ευρωπαϊκό δίκτυο προτύπων ελέγχου γεγονότων (EFCSN) ([12]).

58. Οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας ειδικών διαύλων για τη διαβούλευση και την ανταλλαγή πληροφοριών με σχετικούς οργανισμούς, όπως αυτοί που αναφέρονται στο προηγούμενο σημείο. Στο πλαίσιο αυτό, οι πάροχοι VLOP θα μπορούσαν να ορίσουν συγκεκριμένα και ειδικά σημεία επαφής που θα επιτρέπουν στους εν λόγω οργανισμούς να επισημαίνουν τυχόν ζητήματα που εντοπίζουν κατά την επανεξέταση των δηλώσεων που δημοσιοποιούνται.

59. Για τον σκοπό αυτόν, οι πάροχοι VLOP θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να διασφαλιστεί η θέσπιση μηχανισμών ανατροφοδότησης ώστε να υπάρχει κατάλληλη συνέχεια με σχετικούς οργανισμούς, όπως αυτοί που αναφέρονται στο σημείο 57. Στην εν λόγω ανατροφοδότηση περιλαμβάνονται, τουλάχιστον, η αποστολή επιβεβαίωσης ότι η επισήμανσή τους έχει ληφθεί, καθώς και ενημέρωση ως προς τη συνέχεια που δόθηκε στην εν λόγω επισήμανση.

([11]) EDMO | Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ψηφιακών Μέσων.

([12]) EFCSN | European Fact-Checking Standards Network Project — European Fact-Checking Standards Network Project (Έργο για το ευρωπαϊκό δίκτυο προτύπων ελέγχου γεγονότων — Έργο για το ευρωπαϊκό δίκτυο προτύπων ελέγχου γεγονότων)..

60. Η συνεργασία μεταξύ των παρόχων VLOP και των σχετικών οργανισμών, όπως αυτοί που αναφέρονται στο σημείο 57, θα πρέπει να είναι διαφανής. Για τον σκοπό αυτόν, οι πάροχοι VLOP θα μπορούσαν να παρέχουν δημοσιοποιημένο κατάλογο των οργανισμών με τους οποίους συνεργάζονται.

61. Η Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης τους σχετικούς οργανισμούς, όπως αυτοί που αναφέρονται στο σημείο 57, να ενεργούν ως διαμεσολαβητές μεταξύ παρόχων VLOP και ατόμων, ακαδημαϊκών, ερευνητών και άλλων συμφεροντούχων που ενδέχεται να εντοπίσουν ζητήματα σχετικά με τη συμμόρφωση ενός παρόχου υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης με τα στοιχεία που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA, τα οποία ενδέχεται να χρήζουν περαιτέρω εξέτασης. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι σχετικοί οργανισμοί, όπως αυτοί που αναφέρονται στο σημείο 57, θα πρέπει να χρησιμοποιούν τους διαθέσιμους διαύλους διαβούλευσης και ανταλλαγής πληροφοριών, όπως προβλέπεται στην παρούσα ενότητα, προκειμένου να θέτουν το ζήτημα υπόψη των παρόχων VLOP.

62. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το συμβούλιο θα πρέπει να συμβάλει στον προσδιορισμό των πλέον σχετικών οργανισμών που θα μπορούσαν να συνεργαστούν με παρόχους VLOP. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί στο πλαίσιο του διαρθρωμένου διαλόγου μεταξύ των παρόχων VLOP, των εκπροσώπων των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 του EMFA.

8. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

63. Η Επιτροπή δεσμεύεται πλήρως να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή του άρθρου 18 του EMFA. Στόχος των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών είναι να διευκολυνθεί η ανάπτυξη της λειτουργικής δυνατότητας των δηλώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 του EMFA, προς όφελος όλων των σχετικών συμφεροντούχων.

64. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εφαρμογή των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη συναφείς εξελίξεις και εμπειρίες, όπως παρουσιάζονται στο πλαίσιο των διαρθρωμένων διαλόγων που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 του EMFA, ενώ θα τις αναθεωρεί, όταν χρειάζεται.